CENTRUL NAȚIONAL DE CULTURĂ A ROMILOR

RAPORTORU

RAPORT URBAN

ARTHALLE

CENTRUL NAȚIONAL DE CULTURĂ A ROMILOR

Editura Centrului Național de Cultură a Romilor
Director: Mihai Neacsu
Coordonator: Badea Petrică
Adresa: Splaiul Independentei 202A, et.9, sector 6,
București, Tel 021/313 52 11; Fax: 021/ 313 52 10
e-mail: secretariat@cncr.gov.ro
web: www.cncr.gov.ro

Coperta 1 ilustratie: Saint Denis / Eugen Raportoru
Coperta 4 foto: Dan St. Andrei
Graphic design: creativecorporation.com

ISBN 978-606-94747-4-7

©2018 Eugen Raportoru / ARTHALLE
Text: Mihai Hurezeanu

Nr. exemplare: 1000
Nr. pagini: 96
An apariție: 2018 / București

RAPORTORU

RAPORT URBAN

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
RAPORTORU, EUGEN
Raport urban / Raportoru ; text: Mihai Hurezeanu.
- Bucureşti : Editura Centrului Naţional de Cultură a Romilor, 2018
ISBN 978-606-94747-4-7
I. Hurezeanu, Mihai (text)
73

RAPORTORU / RAPORT URBAN

"In my paintings, I explore the urban landscape, which is the main character of the house.
In all cultures, the house is the image of the soul's visible expression.
The house has a history, a past that hides in each sign of its decadence, but it will pulse stronger in every shade of the facade's color, in every slip of the wall, as if its destiny fulfilling would be its non-being.
The house has a human destiny. To the extent that it grows, ages, rises to the sky
The house is the INSIDE and the OUTSIDE. I live in it and I am a passenger.
Such a portrait - the way I conceive it - the house is a moment of a flowing that it contains as a whole.
My house paintings are not about their architectural beauty.
Their beauty will reside in the surprising painting itself, which refuses, instinctively, even the handiest conventions."

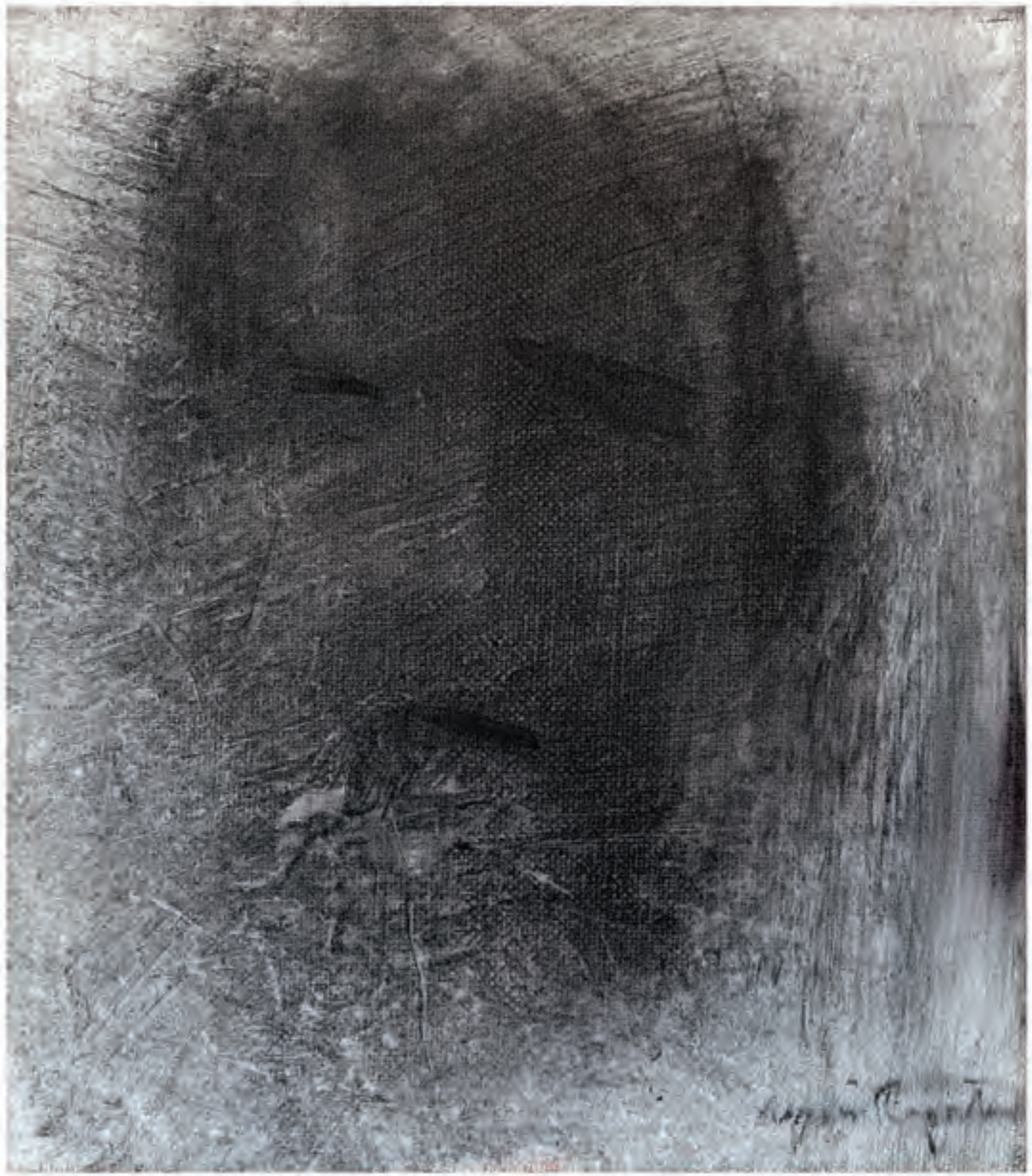

autoportret / cărbune pe pânză / 35x40

Sfidând Damnarea – Un Mărturisitor.
Al cincelea hagialâc sau pentagrama mistico-politică a energiilor picturale la Eugen Raportoru.

„Raport Urban", impresionanta și monumentala expoziție a lui Eugen Raportoru, care marchează peisajul plastic la cumpăna dintre ani și veacuri, dedicată fiind Centenarului românesc, în sala C. Brâncuși a Palatului Parlamentului, este un triumf reflexiv și senin al carierei pictorului și al picturii însăși deopotrivă, al vocației acestora de a vindeca cu noblețe, măiestrie și smerenie rănile prezentului și ale sufletului tulburat, captiv în timp. În istoria artei românești dar și pe scena internațională rar ne întâlnim cu acest curaj și această luciditate bine temperate de a explora melancolia răvășitoare, penetrantă și insolvabilă chiar dacă implicită, generată de intersecția sfâșietoare a dramei condiției umane cu suferința istoriei necruțătoare, a puterii și adevărului, a crimei și pedepsei.

Fără să conțină nuanțele tari, casante ale supliciului și martirajului religios, ale eroismului tragic, mărturisirea lui Raportoru atinge ocazional intensități ale lui Goya printr-un altfel de discurs, de recurs la metodă, atrocitatea este abordată pieziș în tentă ironică, în cercuri învăluitoare, nici patetic dar nici polemic, fantasmele și tenebrele lui onirice sunt tratate cu răbdarea și scepticismul marelui realism.
Obstrucționat din leagăn de ielele rele, de furiile destinului, este menit de constelația misiunii sale, de harul covârșitor, cărării aspre a urcușului obstinat, necontenit spre Artă, spre Creație.
Soldat tăios dar și duios al misiunii sale, deloc cazon sau dandy, își poartă cu demnitate și maximă sinceritate încă din copilăria-i fermecată bastonul de mareșal în tolba cu pensule.
Alergic mereu la instrumentele, fie ele histrionice fie mesianice, de seducție ale artistului, fie posedat fie filistin, reușește totuși performanța sa nu fie niciodată fastidios. Și reușeste asta cu grația simplă și fundamentală a omului care se confundă cu talantul lui. Eu nu am cunoscut un meseriaș, un lucrător al imaginației mai treaz în lumina pildei biblice a acestuia. Un suflet vechi ca piatra, Raportoru își cunoaște și soarbe mereu doar din fântâna cu apă vie a obârșiilor lui din negura vremii.

Sufletul lui Eugen, de diamant negru, țesut din fibre epice, este al unui argonaut și pentru că privat de luxul exuberanței, în cazul său, cromatice, precum un Homer sau un Orfeu, merge la radacina, la centrul lucrurilor, direct în inima lui Mordor, cel al Stăpânului Inelelor, țintește ochiul acela negru, al energiei cosmice întunecate, vulcanul primordial de unde izvorăsc toate culorile și jocurile Universului. De aceea, că s-a tot vorbit de negrul lui Raportoru, ca al lui Zurbaran sau al lui Petrașcu, el este altfel, cosmogonic și nu decorativ, matricial precum Sinele Lumii și nu semnificant. Negrul lui nu îngână golul și dorul, spaima și groaza de timp, neantul sufletului în spațiu, plânsul atroce al inimii suferinde ci este o stare plenară, începătoare și plămăditoare a ființei, este nigredo-ul alchimic. Vom mai reveni la conotațiile acestuia în istoria și geografia sacră a Valahilor.

Această introducere ar putea lăsa impresia că vorbim despre un pictor metafizic și/sau spiritualist.
Nu este cazul totuși, Eugen Raportoru este un pictor foarte concret și obiectual și pe deasupra un urbanist, liric bineînțeles, deci și un arhitect,chiar dacă unul cinic,al deconstrucțiilor fantasmatice,al cutremurelor ființei în efigie citadină. Putem părea prețioși sau amețiți de vârtejul paradoxului dar acest autor de text nefiind un tehnician al teoriei artei, apropierea la care tanjeste,de pictorul nostru, se petrece în partitură mai degrabă mito-poetică, de identificare simpatetică și simbiotică între opusul pictural și această modestă însoțire. Oricum nu cred că în cazul lui Raportoru, alte modalități de analiză și înțegere i-ar face mai multă dreptate și asta deoarece, conceptele, termenii pozitivi-lineari și clasici de descriere ar fi destul de inadecvați pentru explicarea viziunii sale extatice și efervescente, vibrației atât de abundent-fulgurante de inspirație neo-barocă într-o cheie holistic-arhetipală.

Hieratism și spirit ludic subtil animă deopotrivă semantica pânzelor lui Eugen Raportoru. Atâtea polarități complementare nu sunt deloc întâmplătoare și nici rodul anarhiei aleatorii a creatorului.
Fără să fie deloc un filozof sau un ins atașat de concepte ci foarte legat de o energie telurică uneori haotică și dezarticulată, loial mai degrabă instinctelor sale decât unor idei, pictorul Raportoru zămislește peisaje urbane ce evocă angoase gnostice îmbălsămate de mireasma reginelor nopții și cine știe căror alte fragede și periculoase flori ale răului.

Persecutat și hăituit încă din copilărie de răutatea umană, modulată în spectrul obscurantist și veninos al prejudecăților etnice și rasiale, Eugen Raportoru nu se refugiază în spitalul sufletesc al oblăduirii dramei si traumei personale nici în posturile mai legitime chiar ale resentimentului și revoltei ca ipostaze ale unei estetici militant-combative. Probabil pentru că harul și talentul său erau din gestația lor o plămadă mai puțin vulnerabilă la vicisitudinile istorice, geo-politice și existențiale, pentru că volbura lor era din plasmă stelară pentru care toată hărmăiala lumească nu era decât emanație secundară, evanescență a Mayei.
De aceea, pânzele sale sunt turniruri taumaturgice în care catharsisul rezultă din confruntarea tămăduitoare chiar dacă foarte dramatică între stihii contrare. El își transcende cu brio condiția etnică de paria și biografia sa periferică, transformând aceste fetișuri și amulete încântătoare în resurse ale succesului său deplin legitim în lumea modernă, desacralizată.
Rrom adica rădăcină de român și om universal, poartă carisma elementară a unei aristocrații străvechi. Astfel el depășește perimetrul magiei de clan și tabuurile identității tribale, explorând teme universale spre deosebire de doi dintre cei mai consacrați pictori țigani ai Europei, Claude Derlan și Mascha Volodina-Winterstein care explorează rădăcinile și misterele etniei.
Eugen Raportoru este un tradiționalist în alt sens, în cel al Filosofiei Regale, hermetice, al Tradiției Primordiale, aspect pe care il vom mai aborda. Marii maestrii ai artei universale și românești au exprimat mereu în mod subtil și adesea cifrat o configurație a puterilor în încleștare, din lumea mare a Istoriei, politicii, economiei, științei și tehnologiei cu pulsiunile asediate ale plăpândei ființe pascaliene. Influența comanditarilor artei a fost mereu filtrată și metamorfozată în capodoperă, de marii artiști.
Dincolo de această mediere enigmatică a Artei, au fost pictori care s-au luat la trântă mai direct, cu demonii lumii, când șevaletul devine o armă. Postura lor devine atunci eroică și patetică cu puternică iradiație benefică eventual în lumea largă. Arta devine atunci manifest și protest care dă glas și chip ororii, fețelor torturate ale tăcerii, precum Picasso în Guernica.
Eugen, foarte contemporan, este congener și sincron cu războiul hibrid, clinic și aseptic, mediatic, cu multe măști ale măsluirii realului, trăim doar sub zodia trumpiană a trișorilor istoriei, a fake-news și post adevărului.
El reușește în Raport Urban să concureze, având la îndemână mijloacele inefabile și tainice dar glorioase ale artei picturii, performanța tehnică revelatoare a Serviciilor Speciale Turce, care într-o dinamică fără precedent, au făcut o clădire respectabilă dar anodină cu însemnele imunității diplomatice, învăluită în ceața secretului de stat, să spună povestea trepidantă și îngrozitoare a unui asasinat politic de top, post-modern, în cei mai bestiali termeni medievali. Un mare și influent jurnalist saudit asasinat, măcelărit de viu în clădirea din Istanbul a consulatului țării sale, brutalul regat de autocrație familiară.
Sigur că această evoluție fără precedent are în spate și în filigran o încleștare epocală și epică de reconfigurare a dominației și controlului strategic și geopolitic global. Ca în teatrul antic,frământările și ciocnirile zeilor se transformă în tragedie și artă,la fel ca în Shakespeare,tragediile Olimpului devin docudrame și telenovele scânteietoare. Ca într-o macabră poveste de capă și spadă, clădirile spectrale ale lui Raportoru șoptesc,suspină,oftează sau își urlă deznădejdea. Efigii iconice și bântuite ele devin transparente, aura lor sinistră se revelează, își vomită viscerele și viciile, se face lumină încet dar trainic în infernul urban al lui Raportoru, negrul devine opalescent.

Raportul Urban care ne întâmpină aici, în această Casă a poporului, citadela bântuită de blestemul puterii delirante, al doilea edificiu al lumii cu vedere la fantoma cartierului ras de pe suprafața pământului Uranus, jertfit de Ceaușescu pe fundația mausoleului național de inspirație nord-coreeană, pe străzile căruia s-a zbenghuit ca și copil din plin pictorul de astăzi, nu este nici un manifest, nici un protest.
Alci Eugen este un adevărat Raportor uman și artistic, ca cei trimiși de ONU în zone de conflict, de agonie, de suferință, să măsoare răul în mod asiduu și meticulos, să demaște, să mărturisească împotriva damnării în ghettouri fără speranță, el este un reporter versatil al cărui ochi necruțător juxtapune coliba palatului și neantul sufletesc al sărăciei, opulenței marii metropole. Abordarea lui este confidențială, aproape clandestină dar rezultatul „călătoriei sale picarești la capătul nopții" este totuși tranșant, oracular și profetic. De aceea rezultatul nu este doar proba abnegației și dedicației unui lucrător luminos pentru drepturile omului necăjit, dar și o ontologie vizuală a luminii, rod al unor circumvoluțiuni inițiatice.

Nu am mai avut demult o atât de intensă experiență estetică la întâlnirea cu o expoziție de pictură, ca să nu mai vorbesc de privilegiul și onoarea de a fi implicat în realizarea acestui eveniment de marcă al artei contemporane. M-a fascinat extraordinara respirație transdisciplinară a acestei suite de lucrări monumentale și starea de metanoia pe care o induce.
Te trezești hipnotizat de bogăția de referințe culturale și inter-textuale, de conjuncția diverselor arte și viziuni, ești fermecat de dansul ludic și senzual al arhetipurilor, te izbesc amintiri și revelații, în fața unor citadele fastuoase ale puterii și morții acum decăzute în ruine locuite de ființe sepulcrale, de strigoi ai Orașului fantastic și depravat, te gândești la Thomas Mann și a sa Moarte la Veneția dar și la Misterele Parisului sau la Orașele Invizibile ale lui Calvino, este un portret al lumii și al artistului în miezul vieții sale, în același timp, dar și un roi de circumambulațiuni mitologice.
S-a vorbit despre neo-expresionismul, eventual balcanic, al lui Raportoru, dar sesisez acest filon doar pe o linie de transmisie cinematică.
El nu este politic expresiv precum pictorii germani torturați de experiența războiului absurd, dar sensibilitatea sa dureroasă se mântuie într-o formă cristalină, epurată, de„modernitate mitologizată"în genealogia directă și intimă a distopiei urbane revoluționare a lui Fritz Lang din Metropolis.
Fără să fie tentat de ideologiile declinului, Eugen Raportoru după aproape 100 de ani de singurătate, formulează aceeași întrebare ca și ilustrul și genialul cineast german al erei filmului mut: în evoluția societății avansate și sofisticate a conurbațiilor ale căror consecințe sociale sunt profund inegalitare, cum vom evita dezastrul, răzbunarea periferiei împotriva centrului tehnocratic? Pictorul evitând înțelept psiho-drama politică, propune o re-centrare a mentalului colectiv în jurul focurilor sacre ale Tradiției, care răzbat fosforescent din toate imobilele pictate, emerg din întunecimea lor sordidă de caverne abandonate, bombardate, un etos al restaurării omului precar.
Prin această expoziție se întărește prestigiul unui așa zis fenomen Raportoru care depășește cu certitudine granițele sociologiei problematice a minorităților. În blazonul său pictural se întâlnesc într-o sinteză fericită, imaginația arhitectonică cu cea cinematică, filmică. Nu întâmplător copilul Eugen la 14 ani debutează cu o personală la cinematograful Grivița și nu dintr-un capriciu al zarurilor de destin, Eugen este probabil pictorul român din toate timpurile, căruia i s-au consacrat în cel mai scurt timp, doar câțiva ani, cele mai multe portrete dcumentare video. Pe de altă parte, Raportoru celebrează implicit în experimentele lui urbane, gloria și extravaganța arhitecturii Bucureștiului.
În geometriile lui melancolice și tenebroase, adevărate portrete sufletești ale unor națiuni mai mari sau mai mici, mai puternice sau mai nefericite, o analiză spectrală a Europei ca la contele baltic Keiserling, dar nu numai, în tonuri exasperante, regăsim cu nostalgie premierele arhitecturii moderniste a Capitalei in anii interbelici, semnate de Horia Creangă, Marcel Iancu sau George Matei Cantacuzino. O splendidă conversație meta-textuală tronează în capul expoziției.

O reprezentare macabră dar și malițios futuristă a celei mai mari clădiri a lumii, dupa Pentagon, cea care ne găzduiește cu milioanele ei de tone de marmură, granit și candelabre deasupra capetelor noastre, locul unde se legiferează cu rezultatele știute pentru noi toți.
Dramatice stări de spirit pe muchea aceea de cuțit între asceza și desfrâul simțurilor ne întâmpină în portrete urbane de la Achen, capitala arhetipală a Imperiului occidental, romano-germanic, la Sulina, poarta mitică de la sfarșitul Europei. Cea mai recent tradusă carte a istoricului vedetă al Marii Britanii, Niall Ferguson, un adevarat mandarin al perfidului Albion la scară globală, se numește„Turnul și Piața - Rețele, ierarhii și lupta pentru putere".
Chiar dacă toposurile urbane ale lui Raportoru sunt mai larvare, mai incipiente și eluzive, mai subterane cam ca în spiritul Underground-ului lui Kusturitza, puterea se traduce tot în termenii dislocării ierahiilor de către rețele, ordinile ierarhice mereu asediate și contestate de către rețele subversive de insurgenți. Metaforele lui Eugen sunt mai degrabă poarta și arcadele, mansarda și podurile decât turnuri și piețe. Cosmopolisului lui Raportoru îi lipsesc expansiunea și deschiderea orizontului, este un loc fără timp, claustrofobic, al închiderii și introspecției disperate.
Tot pe filieră cinematografică, peisajele lui îmi sugerează mereu atmosfera sufocantă, sumbră și amenințătoare dar și excitant narcisistă a perioadei Republicii de la Weimar, evocate în serialul de televiziune Babylon Berlin, cea mai scumpă producție europeană de televiziune, onorată cu cel mai prestigios premiu pentru design. După mine parcă ar fi fost inspirat din atmosfera vertiginos delirantă, sado-masochistă a locurilor lui Raportoru, trepidantă la fuziunea improbabilă dintre ardoarea pasiunii erotice și paloarea lividă și înfricoșată a conformității supravegheate. De fapt Germania ca putere, civilizație dar și stare de spirit are o pondere privilegiată în economia celei mai recente expoziții Eugen Raportoru, a doua în acest an la Palatul Parlamentului. Între domuri și palate, fațade elegante ale încrederii de sine și superiorității tehnologice este frapant un pod, cred că din Dusseldorf, cu dedesubturile lui ascunse dezvăluite aproape fără pudoare,într-o grilă hiper-realistă. Este polul noctum, sub-lunar al unui subconștient al națiunii germane, asediat de dizlocarea valorilor și principiilor unei comunități coerente, este o imagine de laborator a singurătății, înfrigurării și disperării silențioase a sufletului german, celălalt pol, triumfal, omnipotent,al excelenței, al strălucirii renașterii din propria cenușă, este cea mai impozantă și fastuoasă piesă a grupajului nu doar german dar chiar euro-atlantic în contrapunct simfonic cu cel euro-asiatic, Poarta Brandenburg, măreață emblemă stacojie a noii Germanii, heraldica a noii guvernari federale republicane.
În colțul din dreapta al lucrării o stranie și tandră mărturisire a afinității elective a autorului levantin, cele două amprente palmare, așa se semna Rubliov, marele pictor de icoane rus din sec. XV, a învățat Eugen din filmul lui Tarkovski dedicat acestuia. Spontan și intuitiv, fără să conceptualizeze, pictorul rom-român sigilează și el o legătură profundă, proteică și organică dintre sufletele celor două mari națiuni care nu au reușit să se anihileze reciproc, adversitatea uneia hrănind parcă renașterea prin foc a celeilalte, în ambele sensuri. Eugen nu știa că atunci cand s-a reconstruit noua cancelarie federală, în preambulul mutării capitalei federale la Berlin, proiectul arhitectural a prevazut mentinerea in structura cladirii a inscriptiilor făcute de soldații sovietici care au ocupat orașul la sfârșitul războiului în 1945.
Epuizând zona orizontală a interferențelor și conexiunilor ar fi util să-l comparăm pe Eugen Raportoru cu alți doi ilustri peisagiști urbani contemporani, americanii Edward Hopper și Marc Trujillo, cel din urmă apropiat și ca vârstă.
Tehnica și stilul foarte diferite,ei au în comun cu Raportoru portretul sufletesc prin peisaje urbane, suburbane, pictograme ale unor stări de spirit, mentalități, patologii sociale... Cei doi americani au consacrat cu mijloacele unui neo-realism minimalist suburbia distopică, un deșert al realului ca să-l parafrazăm pe Baudrillard, care a dat roade valide și autentice și într-un cinema personal, existențial, de autor, al damnării americane prin depersonalizare, alienare, consumerism si violență. Ei au zugravit un loc al deriziunii și neantului sufletesc,un iad urban dincolo de răscumpărare.

Dincolo de curente, categorii și etichete, Raportoru este un baroc post-modern, un stoic senzual în pictura sa, care face acrobații și contorsiuni pe marginea toridă a abisului, el extrage o esență vitală din locurile sale copleșite de o energie a damnării și a crimei, devenind aproape non-figurativ și non-euclidian în sensul în care întotdeauna din găurile sale negre, printr-o gaură de vierme cosmic, este posibilă eliberarea, speranța, mântuirea, mereu se zărește luminița la capătul tunelului său negru.
Scriitorul Stelian Tănase povestea acum ceva timp despre o vizită încărcată de satisfacție la atelierul lui Eugen. Înainte de a descinde însă în acel spațiu încântător, legendar prin întâlniri memorabile dar și aureolat de o intensitate a prieteniei artistice, a trăirii boeme și a dăruirii creatoare, a unui logos și a unui epos deci, omul de televiziune remarca, coridorul alb-murdar, cam terorizant cu un aer clinic și cu lumini intermitente care-i amintea cumva de Kafka și de George Orwell, evident aceștia doi se pot întâlni doar în folclorul ușor rapsodic al pseudo-rezistenței prin cultură la ceaușism.
Tributar mai ales vocației sale de comentator politic, Stelian Tănase își amintește de epitetele sinistre ale „epocii de aur", kafkian și orwellian. Există însă între Kafka, acest scriitor praghez de limbă germană care a explorat esența damnării mai mult ca oricine și pictorul Raportoru o legătură mai profundă decât cea politică conjuncturală. Există o serie de studii foarte serioase, respectate, nu e locul aici să detaliem, despre viața secretă a lui Kafka, de mistic, vizionar, inițiat, despre legătura profundă dintre creația sa și tribulațiile sale esoterice.
Unele din acestea pun accentul pe inițierea sa în curentul mistic al Cabalei hasidice, altele se referă la aprofundarea de către scriitor a sistemului de divinație al Tarotului precum și a influenței arhetipale a acestuia în opera kafkiană. Tchalai care a studiat mult Tarotul țigănesc, sau cel din Marsilia, povestește o veche legendă, pustnicul Vashista s-a retras pe un munte sacru în preajma unui izvor veghiind neîncetat și rugându-se lângă un foc al sacrificiului pentru a fi investit de către zei cu puterea de a se lupta cu demonii. După multe sacrificii și asceză, fervoarea și insistența sa au pătruns prin valul ce separă lumile și au ajuns în atenția celor intangibili, astfel că din izvorul peren s-au întrupat 3 zeițe.
Prima, Shaktidevi cea care și-a lăsat leul care rage și tridentul pe partea cealaltă ca să nu-i înspăimânte pe muritori reprezenta Forța și Puterea, Asapurna, a doua era cea care îndeplinește toate dorințele și aspirațiile suplicanților și în sfârșit a treia, Kalika, zeița norocului și a sorții, cea atotputernică și îngrozitoare, cea a cărei splendoare orbitoare abia poate fi mascată de ochii muritorilor înfricoșați.
Ele au răspuns rugăciunii fierbinți a lui Vashista și astfel din focul viu se întrupă un cavaler fără prihană Koukane,invincibil,care dotat cu harul sabiei și al cuvântului va avea misiunea să-i confrunte pe demonii naturii și pe cei ai cetății.
Koukanes sunt dinastia regală de războinici care se numeau Rajpout și care conduceau principate în India medievala, în statele Rajastan și Gujarat de astăzi.
Ei aparțineau celei de a doua caste în ordine ierarhică Kshatria, cea a războinicilor și a luptătorilor, după cea sacerdotală a preoților. Koukanes au fost cei din fruntea uniunii de clanuri Cumpania, care au trebuit să părăsească în grabă la începutul sec XI,pentru a rătăci de atunci neîncetat fără propriul lor stat.
Aceștia sunt Rromii care au ajuns și în Principatele române și în vestul Europei câteva secole mai târziu. Cauza misterioasă a plecării lor din India este încă dezbătută febril de către istorici.
În orice caz cele trei zeițe, cea mai importantă Kali fiind patroana spirituală a acestei ere de fier, a disoluției și degradării umane, ea fiind avatarul cel mai teribil al divinității feminine cosmice, sunt prototipul celor trei gune, rajas, prakriti și purusa, celor trei principii cosmologice și metafizice ale universului în tradiția vedică și yogică sanscrită, dar și a celor trei iele din tradiția folclorică românească, care pot fi benefice sau malefice deopotrivă.
În creștinismul adoptat de romi, dar și în cel esoteric, cele trei reprezintă prototipul misterioaselor fecioare negre aflate în unele catedrale gotice și al Sfintelor Marii ale Mării, celebrate în fiecare an în luna mai prin cel mai important pelerinaj al țiganilor din Europa, pe malul Mării Mediterane. Într-un articol de presă despre pictura sa, Eugen Raportoru a fost numit acum câțiva ani,păzitorul orașelor.

Un vrednic vlăstar de Koukane,(se pronunță kurane) Eugen care din tinerețea sa timpurie a aproximat traseul inițiatic artizanal al unui meșter medieval, vorbește undeva de pasiunea sa de ucenic al maestrului său învățător, prof.Ion Brodeală și de iscusinta si fervoarea sa în deprinderea unor tehnici de secol XIII, în făurirea unor vitralii pentru o bisericuță de la țară. Predestinări și premoniții.
Nu ținem să fim neapărat abisali, obscuri și ermetici în analiza acestui pictor, atat doar că nu vrem să ne oprim la jumatatea drumului sau să ne înecăm precum acel neam binecuvântat, la mal, zicere veche. Vrem să conturăm un portret cât mai integral și verosimil acestui artist inspirat, ducând un soi de demers herme(neu)tic până la capăt nu din obsesie compulsivă ci pentru că se pretează acestui păzitor al pragului,maestru al clar-obscurului dezvăluitor de taină.
Orașele sale, orașele noastre sunt pline de suflete rătăcite deci și de demoni în postura lor cea mai abjectă, insolentă dar și domestică. Raportoru comite fără emfază ritualuri picturale de exorcizare a acestora dar este și o călăuză tarkovskiană pentru fantomele flămânde în zonele acelea dintre lumi, toxice, neprielnice iubirii.
Unul dintre primii autori care semnalau statutul de inițiat a lui Kafka într-un curent hasidic cabalistic mai întunecat cu legături și cu rabini aflați pe teritoriul României de astăzi,undeva în Bucovina sau Maramureș, este aproape uitatul Vasile Lovinescu, scriitor mistic și esoteric,inițiat, discipol al lui Rene Guenon.
Un mai puțin celebru membru al ilustrei familii literare,nepot al lui Eugen, marele critic literar,adeptul sincronismului în cultura română, văr al Monicăi Lovinescu și al dramaturgului Horea Lovinescu, a intrat într-o eclipsă conjuncturală poate și datorită ofensivei recente a establishmentului neo-liberal, gardian al corectitudinii academice și politice și al ortodoxiei de piață a umanismului și clericalismului deopotrivă de desacralizate,împotriva a ceea ce ei numesc „fascism spiritual", aici intrând membrii școlii tradiționaliste, neînțeleși și respinși deopotrivă de laici și habotnici dar și genii tutelare și vizionare ca Mircea Eliade, Julius Evola și Carl Gustav Jung, ca să-i numesc doar pe cei mai proeminenți. Magul de la Fălticeni,acolo a trăit toată viața sa,în proximitatea Dumbrăvii minunate a lui Sadoveanu deși a întreținut o școală de discipoli foarte devotați Maestrului, mai ales la București dar și în țară.
Deși s-a convertit la Islamul mistic și sufit în ultimii ani ai vieții a avut o lungă prietenie și a întreținut o amplă corespondență cu Antonie Plămădeală, Mitropolit al Ardealului, scriitor și teolog ortodox, membru al Grupului isihast Rugul Aprins. În 1981 apare prima ediție a volumului Al Patrulea Hagialâc, o exegeză nocturnă a Crailor de Curtea Veche, un studiu foarte dens și complex de interpretare în cheie esoterică a misteriosului roman a lui Mateiu Caragiale, fiul renegat al celui mai mare dramaturg român. Romanul său, de o mare frumusețe decadentă este saturat cu simboluri.
Nu e de mirare deci că abordările narative profane ale criticii literare nu au prea reușit să-i descifreze multiplele chei. Astfel, abordarea specială a lui Vasile Lovinescu în cheia lui „mysterium tremendum" face lumină într-un labirint întotocheat și întunecat. Hagialâc înseamnă pelerinaj la locurile sfinte, Ierusalim pentru creștini și evrei, Mecca și Medina pentru musulmani, Muntele Meru pentru hinduși. Tributar probabil unui filon regios pre-creștin, care trimite poate la Misterele Eleusine, la Apolo și Dyonisos, în limba română mai veche, hagialâc mai însemna și casă a desfrâului, bordel.
Nu poate fi asta o simplă măscară. Cei trei crai, niște personaje depravate, mondene în lumea modernă, decăzută, reprezintă niște arhetipuri ale unor cavaleri oculți. Un centru spiritual stravechi al lumii, o Curte Veche, se degradează în timp, în istorie, devine o Cetate a Smintelii, care păstrează însă adânc ocultat, în centrul labirintului, adevărul său originar. Pe frontispiciul vechilor catedrale, hagialâcul era reprezentat printr-un labirint pentru credincioșii care nu puteau să întreprindă pelerinajul fizic. Această grilă de analiză se poate aplica și picturii lui Raportoru, tribulațiilor negrului său. El parcă operează în pictura sa cu aceleași motive, chiar dacă nu o face conștient. Cum ne explicăm altfel dezinvoltura cu care cel supra-numit „pictorul mahalalelor" face fără complexe saltul spre clădiri-simbol ale centrelor puterii acestei lumi? Bineînțeles că el pictează și zona intermediară.

A căsuței dulci, cuibușor de nebunii, locuri de joacă marcate de farmecul discret al burgheziei și al aristocrației romantice, de la Sulina la Balcic, fără să cadă însă niciodată în tentația pitorescului diafan sau facil. Dar mahalaua lui Raportoru este și aceea a lui Mateiu Caragiale, a Crailor de Curtea Veche, este „cetatea smintelii".
Aceasta poate fi terifiantă prin intensitatea viciului, prin fatalitatea patimilor ei dar niciodată nu este ridicolă sau maculata de kitsch. În logica onirică a picturii sale, mahalaua este tot un labirint care se cere străbătut și îmblânzit, este un loc al tristeții fără de sfârșit dar și al pasiunii devoratoare.
Mahalaua lui Raportoru este ca și la Mateiu, un loc al puterii ascunse și al unei demnități ancestrale, acolo se țes firele destinului și ale intrigilor lumii. Este adăpostul unor zeițe exilate a căror frumusețe teribilă este acoperită de mizerie și demență, ca Pena Corcodușa.

Mult mai celebrul tată al lui Mateiu, Ioan Luca, învingătorul care-și disprețuia profund fiul ciudat, cel care moare totuși în exil la Berlin, vine în spiritul modernității occidentale, colonizată la noi sub zodia formelor fără fond, și transformă mahalaua în periferia arivistă și patibulară, în latrina gureșă a complexelor și ticăloșiei sociale, a deriziunii buimace. Vine și acoperă palimpsestele pecenege și bizantine, miniaturile superbe, persane sau otomane cu Răpirea din Serai, o transformă pe vrăjitoare în țață cu capot înflorat, în locul Crailor, a lui Orpheu și Eurydice cei negri, ca în magicul film al lui Marcel Camus care situează povestea lor de dragoste de dincolo de moarte în carnavalul brazilian, o altă mahala profanată, apar Jupân Dumitrache, Veta și Chiriac. Mitul devine mitic și mititel iar aleanul dragostei, manea.

Negrul ca și mahalaua se tranformă alchimic la Raportoru. Aici negrul nu este culoarea dezolantă a desnădejdii, ci promisiunea luminii. Pe vremea lui Ceaușescu se spunea despre România, cu oroare și dispreț, că a devenit o țară africană, era expresia unei regresiuni a civilizației. Dar mai există un alt sens al negrului, simbolic și mitologic, în istoria și preistoria dar și în geografia noastră,lângă Marea Neagră, ctitoriți de un Negru Vodă, în Evul mediu timpuriu am mai fost numiți Etiopia Europei.

În careul central al expoziției lui Raportoru avem dovada mirabilă a transmutațiunii prin pictură. Pe pereții orientați spre Răsărit se află două scene urbane din Siria devastată de război, pe peretele opus, cel de Apus, două aproape impresioniste versiuni fluide, receptate de ochi ca prin lacrimi sau ca prin plasma rarefiată liminală focului, o Piață Roșie cu un abia distins Kremlin și o Casă Albă mahmură.
La Nord este Poarta Brandenburg iar la Sud, Poarta imperială a unui palat Buckingam absent, ca o metaforă fatidică a Brexitului. Acest pentagon de forțe politico-militare, geometrie tragică a energiilor malefice ale războiului este transformată prin artă, iubire și înțelepciune în piatra filosofală în formă de pentagramă, versiunea dreaptă și benefică, nu cea luciferica, cu cele două coarne în jos, cu fața spre Răsărit, adică spre Siria, cu spatele spre cei doi giganți termonucleari.
Pentru că arhitectura însăși a Raportului Urban conține un mesaj escatologic și soteriologic, nu putem completa cercul fără a aminti autoportretul pictorului nu ca un semn de vanitate ci ca semn de identificare subtilă: artistul clarvăzător ca profet orb.

Mihai Hurezeanu / 24 noiembrie 2018, Sibiu

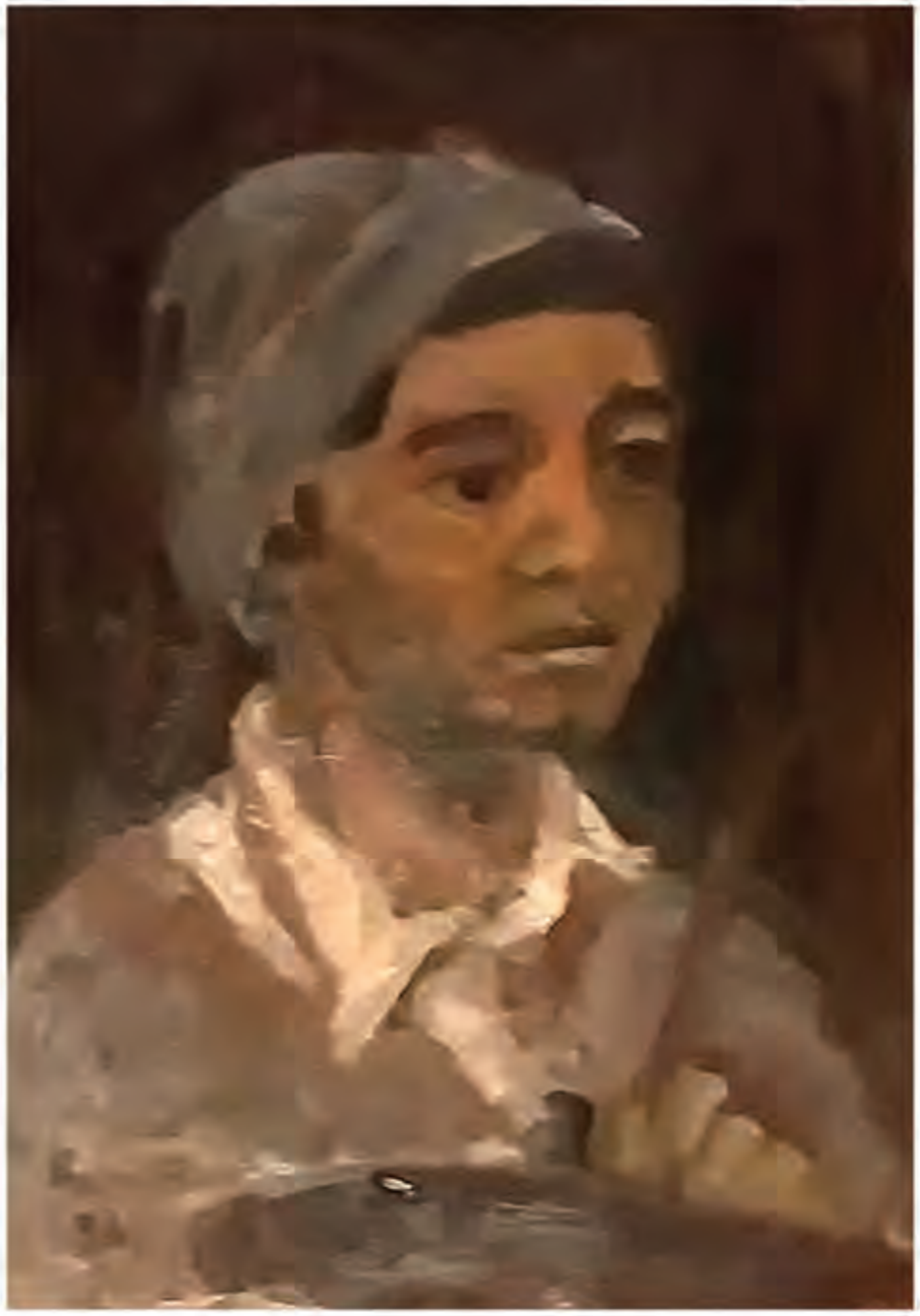

autoportret 1972

A DEFIANT WITNESS TO DAMNATION BY THE PILGRIMAGE AND THE LABIRINTH - THE FIFTH ELEMENT OR THE MYSTICAL AND POLITICAL PENTAGRAM OF RAPORTORU'S ENERGY PAINTING

Urban Report is a magnificent, wondrous exhibition, the latest output of painter Eugen Raportoru.
It can be viewed till January 2019 at Constantin Brancusi, the huge and elegant showroom for art on the ground level of the Romanian Parliament Palace. It's his second show there this year and it's part of celebrations of The Centennial, 100 years of Greater Romania statehood.
It is a triumph that manages somehow to remain reflexive and serene despite of sometimes visceral and tumultuous process of creation of Eugen Raportoru. It marks an encounter of opposing but complementary pictorial energies that achieves majestically even though humble the all-time fabled vocation of both painting and painter to heal the wounds of present soul of humanity trapped by the post-industrial and trans-humanist predicament.
Rarely we can identify so much courage and lucidity melded together in the unrelenting journey of probing the insufferable melancholy leaking without break from the wounded heart of human condition at the crossroads of the mayhem of contemporary history, tribulations of powers to be in the age of post-truth, crimes and misdemeanours of the affluent and the punishments heartlessly inflicted on the afflicted.
Without the lurid impressions of religious sacrilege and bright but tormenting colours of penitences, Raportoru's gestural choreography reaches sometimes the intensity of a Goya through a different approach and another method. He approaches the atrocity not heroically, in a martial mood but surreptitiously in caressing, soft and mesmerising circles with a ironic manner. Neither pathetic nor polemical he treats his onirical phantasms with the patience and the scepticism of a great realist.

An old soul of mineral strength, made from black diamond with an epic texture, his life story is besieged by both storms of adversity and omens, gifts and premonitions of a great and fateful creative drive. He has followed that call almost blindingly and with great stoicism, upstream and upward like a steely soldier, obstinately. His is a warm bohemian personality despite of his self-conscious, stubborn and loud dream of achieving the peaks. He is not a dandy though and he always rejected the histrionic or the messianic temptations of the possessed artist.
Coming out of the ghetto and deprived of the luxury and the exuberance of merry colours, like a Homer or Orpheus he goes straight for the jugular of the Universe, for the dark but revealing universal hearth of things, for the cosmic dark energy, for the blackness of Big Bang, from where everything emerges, for the Eye of Mordor, of The Lord of The Rings.
There is a lot of talk about Raportoru's black. It was compared with Zurbaran's and Petrascu's. His black though is not the one of the absence, of the great merciless void at the centre of space. It's not the one of the mourning, decorous but is primordial and pregnant with light of life.
His black is not the soulful plague and doesn't groan the longing and the terrors of time. It's the cosmogonic energy, the colour of Genesis, it's the Ur-ground of alchemy.

Eugen Raportoru is not though, like some might surmise from our introduction, a metaphysical or a spiritualist painter. His is a painting of the concrete and the objectual urgency informed even if transcended by an acute political dimension.
Eugen is of Romani or Gypsy race, therefore this strain might originate from a foundation that is the most recent historical avatar of the atrocious cosmic sorrow of his blackness: Porajmos, Gypsies' own holocaust, "The Devouring" in Romani language, beside the Jewish one at the hands of the Nazis, in the concentration camps.
According to some historians, 600.000 Romani people were sacrificed.
Although Raportoru himself suffered since his childhood the scars of racial and ethnic prejudice, he has managed to overcome his pariah, lower caste status and finish his studies later after the abolition of dictatorship in Romania.

In his creative evolution he never sought refuge in the protected area of collective grievance to shout his pains, to soothe his wounds. On the other hand his painting is not one of the resentment, imbued with combative nerve. He loves deeply and sincerely the country of his birth, Romania and his paintings reflects his genuine attachment to its great masters' school genius and inspiration.
Unlike other established names in art from his ethnic milieu like Claude Derlan or Mascha Volodina Winterstein, he didn't chose to camp inside the spell of the enchanted tales of his race. He has chosen instead more universal themes, struggling with hidden demons of History but remaining in communion with the Primordial Tradition that nurtures all known religions and crystalizing his outbursts of political conflict in hieratic insignias and coats of arms. His work is neither a manifest nor a protest like Picasso's "Guernica", or Max Ernst's "Europe after the Rain" or the flowers in front of jail, signed Ai Weiwei.

Eugen's spectres of houses, bridges, huts and palaces tell stories of horror, they are cringing in their banal and terse sense of foreboding. They can talk subtle, deep philosophies of world-tormenting power like Shakespeare or Kafka.
He tries to outperform Turkish special services which made the residence of Saudi Consulate in Istanbul tell the terrifying story of live slaughter of a prominent critic of the regime. A post-modern political killing in shape of medieval Barbary.

Like in a tale of cloak and dagger, Raportoru's houses of sorrow whisper and howl their cry for hope and redemption. Despite the quiet despair, Eugen's canvasses are sleek, tender, they remind us of cinematic noir-ish styles where the curse of crime and endless sadness is revived by glamour and intense erotic electricity. He is also very contemporary with the arsenal of the hybrid warfare, aestheticized, cynical in his phantasmagorical deconstructive architectures, hiding though a deep lyrical longing for nourishing love.
In "Urban Report" he splendidly plays his inter-textual games of most actual and feverish geo-political gambits with a very assured view and hand beyond the fake-news, post-truth and mass-media non-stop soap opera, shooting for the eye bull of the labyrinth as a simulacrum of the pilgrimage.
Cinematic as it is, his work aspires to seduce us into dismantling and then again reassembling the metaphysical underpinnings of worldly power, this is why we can guess through his opalescent citadels the Kafkaesque archetypes of The Castle and The Trial.
Even out of his dreamy, hypnotic chiaroscuro we can make the threatening intimations of sinister social engineering that engender the modern panoptikon of permanent and obsessive surveillance in the luridly melancholic texture of Fritz Lang's Metropolis and the claustrophobic and brooding erotic convulsions from "The Babylon Berlin" TV show.
At the head of the exhibition, a place that would be reserved for the fictitious throne of King Ubu, written by Jarry to be embodied by Ceausescu a century later, lays a macabre and malicious futuristic representation of the House of the People, build by the crepuscular dictator towards the bloody end of his reign.
Today still haunted and haunting, the second building on the face of the Earth, after The Pentagon's in Washington DC, this megalithic colossus of north-Korean inspiration, now the siege of Parliament, our host, is getting finally through the sacerdotium of art in the shape of the Raportoru's thaumaturgic Raport, its long awaited and redemptive exorcism.

Eugen Raportoru is here also like a Special Rapporteur, appointed by UN or other bodies to investigate the desolate realms of Empire plagued by war, famine, genocide, destruction of human dignity.
The Artist is like a versatile, indomitable reporter whose fierce laser eye cuts through human pain and conflict, social suffering & agony.
He is doing his job with accuracy and a relentless drive for justice becoming a witness against the damnation of the hopeless ghettos of the planet. In his quest he is documenting the tragic wounds of the soul caught in the hobbessian struggle for survival of the weak besieged by the one per cent of the murderous plutocracy. Despite the confidential even clandestine nature of his approach, the fruit of his "journey to the end of the night" is radically prophetic therefore his visual epiphanies are markers not only of the desert of the plundered Earth but also of eschatological ladders of initiation.

Known for their urban landscapes, two famous American painters come to mind because of their resemblance but mostly their differences in the treatment of the urban or suburban malaise, with Eugen Raportoru.
They are Edward Hopper and Marc Trujillo, the last one about the same age with the Romanian painter. If they describe a soulless North-American suburbia, a desert of derision and alienation, a hell beyond redemption, they have in common with Eugen their ability and program to transform urban or suburban landscapes in requiems for the dreams of wretched souls at the end of society.
On the other hand, Raportoru who was nicknamed by his critics "the painter of mahala". Mahala is the Romanian word for the liminal peripheries of cities in the European context. They, unlike American suburbia, are places of social and economic not spiritual marginality. They are more like barrios or favelas in Latin America, despondent, marred by extreme poverty, drug scourges, violence physical and psychological but vigorously and vibrantly alive with stories of eccentricity, survival, spiritual revival energies and moral fortitude.
His vision of the slums and shantytowns send us scurrying after that diamond of black beauty masterpiece "The Black Orpheus", the film retelling of the ancient Greek myth under the direction of Marcel Camus, set in 1959 in the favelas of Rio de Janeiro in the torrid midst of the Carnival, the world upside down when the maids and serfs become kings and queens.
The Bucharest's slums carry also an deep and ancestral fragrance of oriental beauty and mystery. In their timeless cauldron of decadence and mixing genes, the old myths and tales of wizardry are coming alive in dangerous and sensual reminiscences of the Persian and Mughal despots' romances, fakir's feats or Arabian Nights, the equivalents of Macumba, Candomble and Samba in Brazilian favelas. Having access to these underground streams of truth and wisdom, there's no wander that Eugen Raportoru can very resolutely and seamlessly do the leap from slums to the palaces, centres of power and affluence.
There is a square in the centre of the Urban Report display that become, through the magic and alchemy of the author's mastery of his painting philosophy, a pentagon, of the momentous, terrible struggle and clashing of political-military and economic powers of the world, the projection in painting of the tectonic restructuring and resettling of the great strategic and geo-political games of the world.
On the two walls oriented towards the East we have two paintings of Syria's bombed-out buildings, their tenants invisible like in any other dwelling in painter's oeuvre, here just a luminous cloud of angels' gathering.
Towards the West the walls are the two horns of the luciferian deity, two small meagre almost renditions looking almost like watercolours, of The Red Square in Moscow and The White House, their gracile silhouettes wouldn't betray their overkilling capabilities.
On the North Wall we have an amazingly powerful and symphonic Brandenburg Gate, symbol of the new republican federal covenant of Germany as the Phoenix bird reborn eternally from her own ash and and last but not least on the South Wall, The Imperial Gates of Buckingham Palace that is too ethereal to be seen, just the gates of a tragic beauty with the blemished coats of arms of British royalty.
It seems hard to look at it without the lenses of the esoteric historian, Dame of British Empire, Frances Yates who researched the occult and gnostic roots of the Empire under Elisabeth the First, steeped with astrologers and clairvoyants, till these fatidic days of Brexit under Elisabeth the Second.
With the martyred Syrian apex upward, the fifth element of the baylonian pentagram, the Evil of the world is for now quarantined by the charismatic power of art.
Hidden in the shadows of the great canvases, in a corner, a self-portrait of the Artist in the midst of his life that looks like the all-seeing demiurge as a blind seer.

Mihai Hurezeanu
November 25th, 2018, Sibiu, Romania

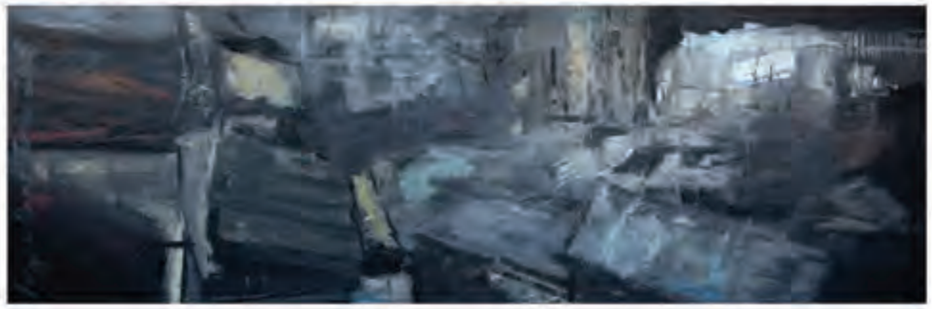

din atelier / 65x195

Eugen Raportoru / RAPORT URBAN

Înființat în 2003, Centrul Național de Cultură a Romilor - Romano Kher este singura instituție publică din România care își propune să conserve, să promoveze și să dezvolte cultura romilor, aducând în lumină atât fundamentele arhetipului etnic, cât și reperele modernității, cu scopul de a oferi societății adevărata dimensiune a culturii și spiritualității rome.

Programele instituției sunt menite să susțină identitatea minorității naționale a romilor, aflată de secole în spațiul românesc și european, contribuind astfel la promovarea solidarității și dialogului intercultural, precum și la îmbogățirea patrimoniului cultural universal.
Programul Producție editorială romă al Centrului Național de Cultură a Romilor are drept scop dezvoltarea producției culturale scrise cu tematică romă, facilitând accesul publicului larg la cultura romani scrisă. În cadrul acestui program sunt publicate atât lucrări de literatură beletristică (poezii, nuvele, romane) și științifică (istorie, etnologie, sociologie, psihologie, educație), cât și diverse materiale informative și albume de artă, care conțin informații despre operele artiștilor plastici romi consacrați la nivel național și internațional.

Publicarea albumului de artă ,,Raport Urban" face parte din programul Producție editorială romă de promovare a artiștilor plastici romi din Planul de Management al Directorului Centrului Național de Cultură a Romilor, răspunzând unui deziderat al acestui plan. Este responsabilitatea noastră instituțională să promovăm artiștii romi în așa fel încât să fie cunoscuți atât de către noi, romii, cât și de către publicul larg. Avem datoria să susținem o producție culturală romă ai cărei autori să fie mai ales artiști romi, actori, pictori, sculptori, muzicieni, iar artiștii romi să depășească granițele instituțiilor pentru romi.
Pictorul Eugen Raportoru, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, s-a remarcat atât prin valoarea compozițională a creațiilor sale, cât și prin tematica abordată, care include semnificative și subtile referiri la cultura și istoria romilor.

În albumul ,,Raport Urban" Eugen Raportoru abordează peisagistica urbană, fără ostentație, fără exces de mijloace artistice, evitând, cu discreția datorată repretatei reflecții, tentația de a epata prin tematica abordată sau prin soluțiile compoziționale utilizate.
Totdeauna elegant și deseori subliminal, metafora plastică a pictorului Raportoru evocă destinul tragic al unui popor zdrobit de istorie, dar niciodată prăbușit cu adevărat, un popor de supraviețuitori zidit în eterna renaștere a eternei morți și a eternei vieți.

Chiar și atunci când peisajele ne amintesc de spații zugrăvite de marii pictori impresioniști, străzile, zidurile, acoperișurile, gardurile, porțile ne conduc într-un univers expresionist profund marcat de filozofia marginii care devine centru, a obstacolului care devine spațiu de trecere, a închiderii care devine aspirație, a drumului care devine cale spre ceva demult căutat.

Imaginile se remarcă prin desenul ascuțit și simțul regiei compoziționale, dar și prin tușa când nostalgică, când nervoasă, mereu însă auto-reflexivă și prin autenticul unei lumi cu gust amar, triste, impregnate de tăcerea fără răspunsuri. OaÎn această cheie de interpretare omul este doar o umbră dilematică în preajma contorsionatelor parlamente predispuse prăbușirii în ruina propriei falsități.

Pictorul Eugen Raportoru este rom și universal în același timp, depășindu-și granițele inimii contorsionate cu forța mentalului resuscitat din adâncurile marilor întrebări ale stării de sine. Astfel, Raportoru s-a construit ca un filozof al penelului propriei identități în oglinda multiplelor spații și timpuri zugravite și ne spune necontenit povestea lui și a noastră din diferite unghiuri, de pe diferite nivele, dinspre diferinte direcții, dar, magistral, ne face să ne recunoaștem în toate aceste orizonturi.

Echipa Centrului Național de Cultură a Romilor - Romano Kher

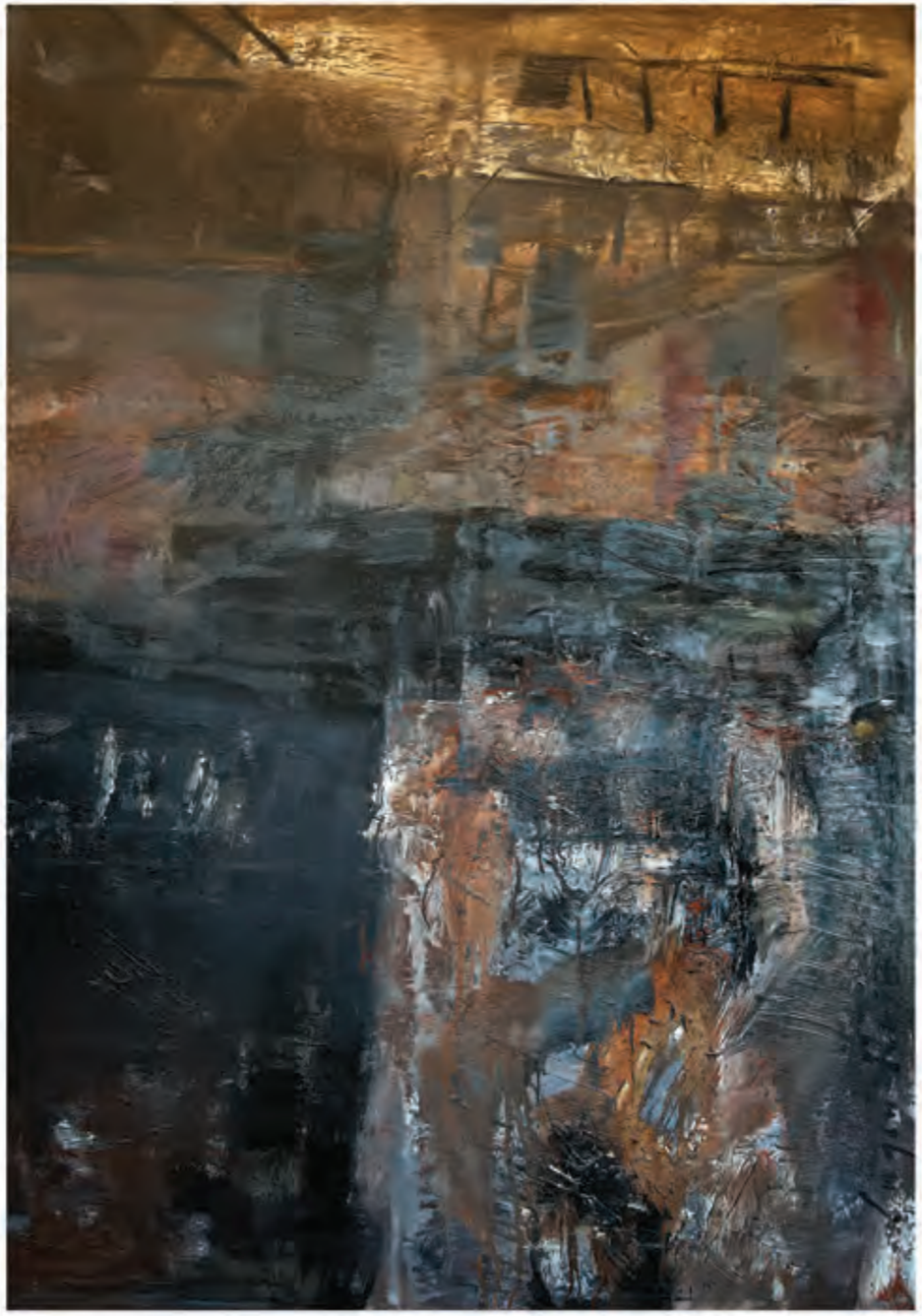

din atelier / ulei pe pânză / 152x115

din atelier / ulei pe pânză / 152x115

din atelier / ulei pe pânză / 152x115

din atelier 1,2 / ulei pe pânză / 162x115

din atelier 3, 4 / ulei pe pânză / 162x115

portret Aurel Bulacu / ulei pe pânză / 50x40

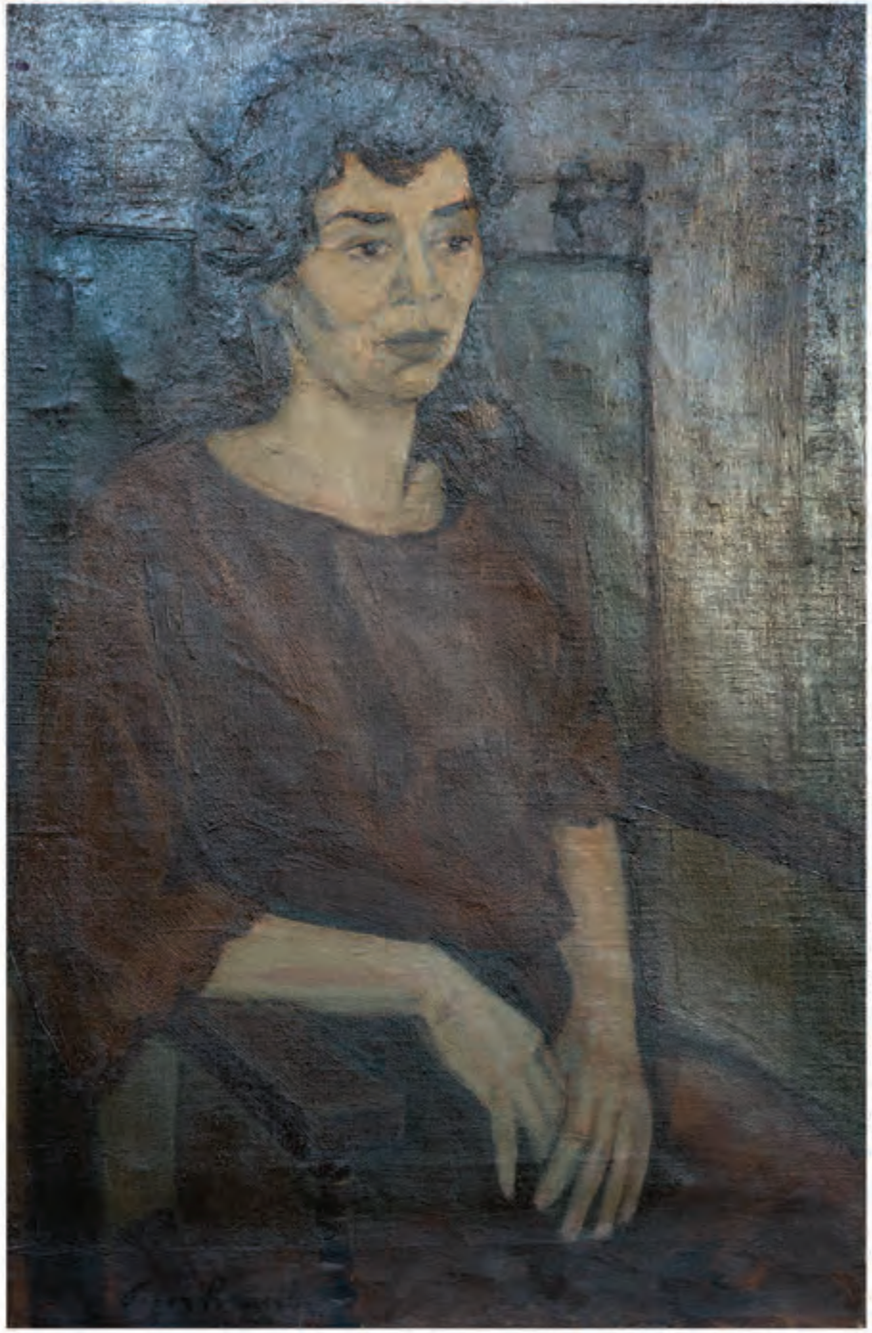

Geta / ulei pe pânză

Mama / ulei pe pânză

de suflet / carbune pe pânză / 50x40

de suflet / ulei pe pânză / 55x70

de suflet / carbune pe pânză / 50x40

Bucureşti / ulei pe pânză / 115x162

Paris / ulei pe pânză / 162x115

Sulina / ulei pe pânză / 115x162

Sulina / ulei pe pânză / 115x162

Sulina / ulei pe pânză / 90x130

Sulina / cărbune pe pânză / 115x162

Sulina / cărbune pe pânză / 115x162

Sulina / ulei pe pânză / 129x140

Sulina / ulei pe pânză / 90x130

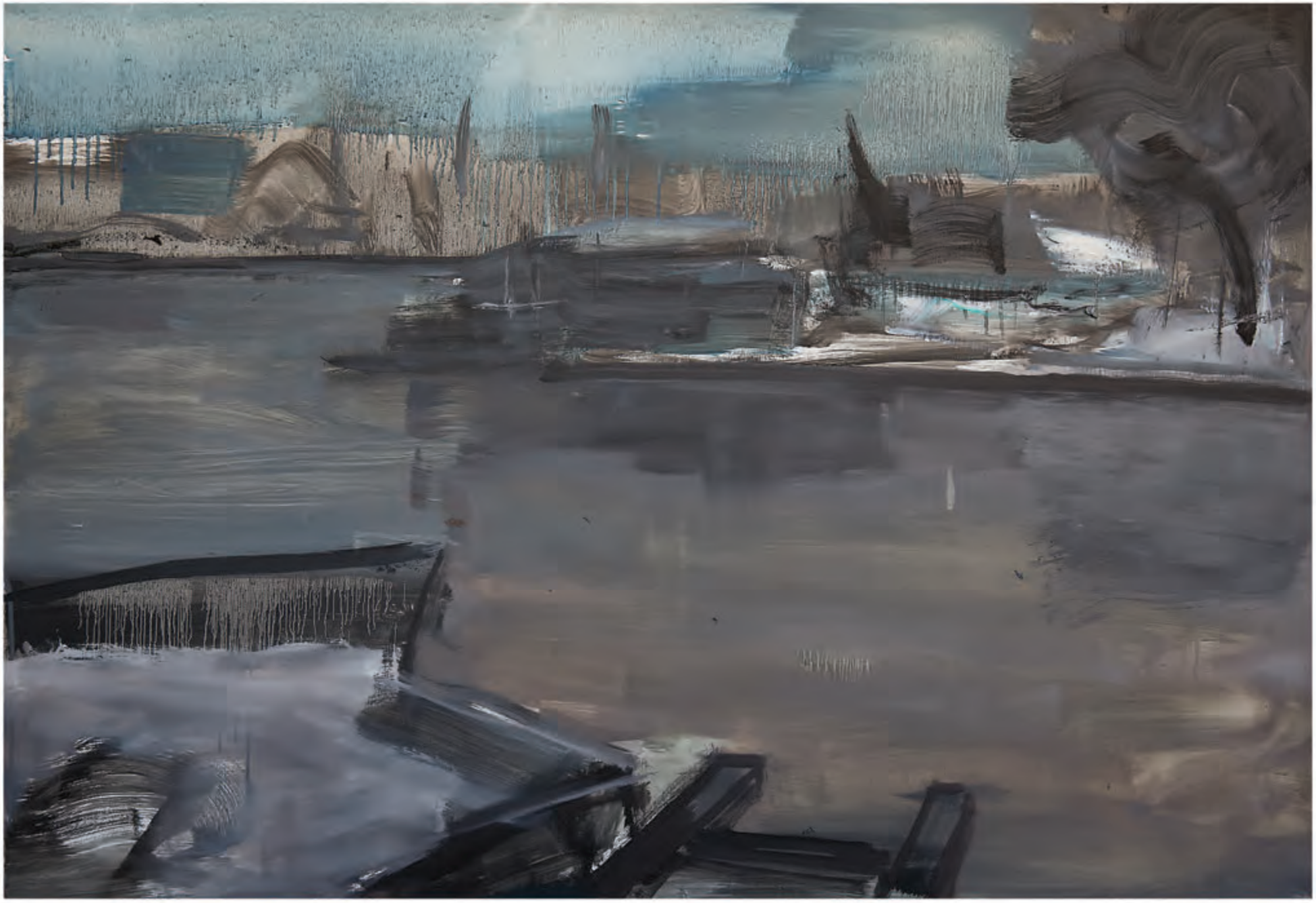

Sulina / ulei pe pânză / 90x130

Sulina / ulei pe pânză / 90x130

Sulina / ulei pe pânză / 120x140

Sulina / ulei pe pânză / 120x140

Sulina / ulei pe pânză / 75x150

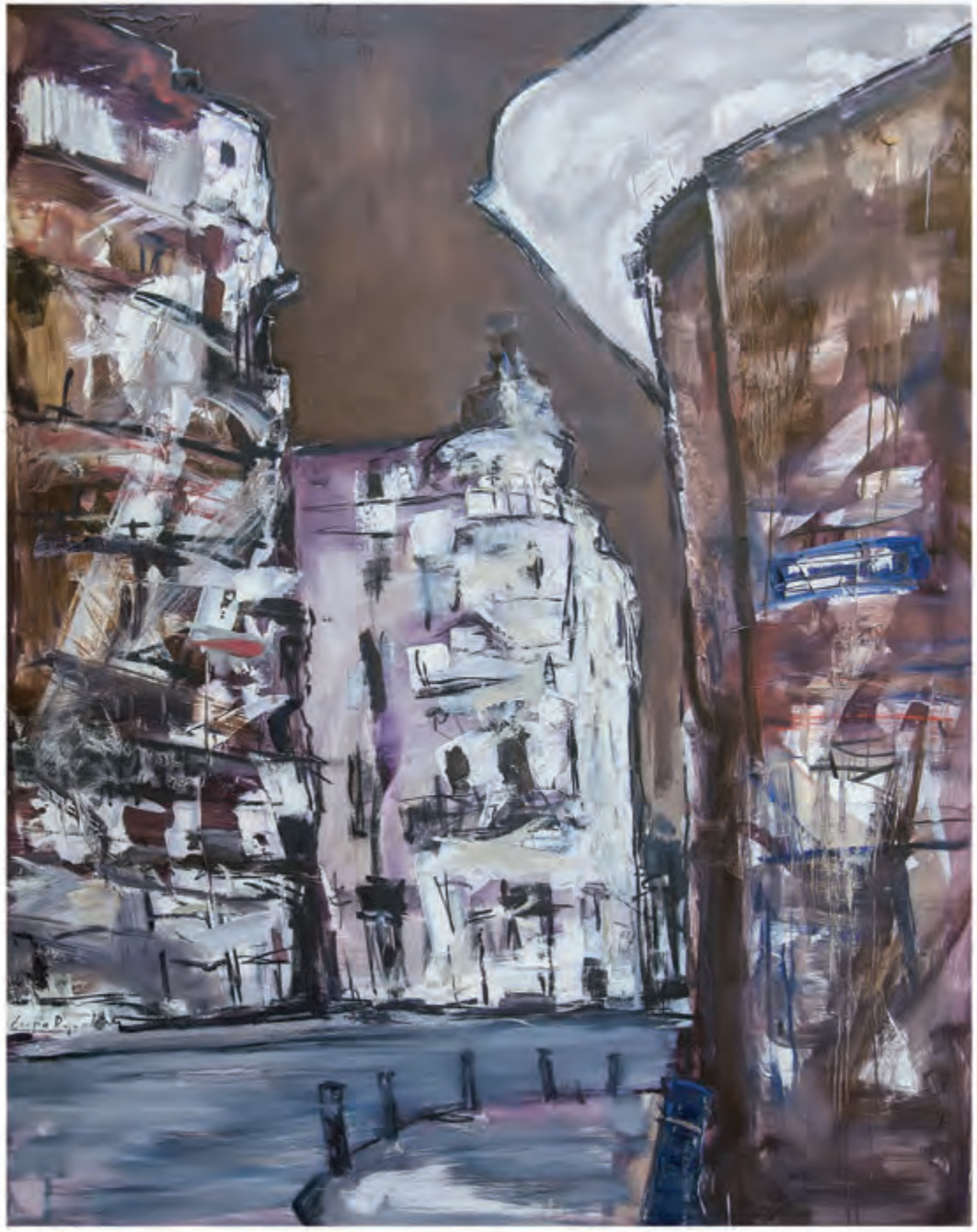

București / ulei pe pânză / 200x160

București / ulei pe pânză / 100x120

București / ulei pe pânză / 130x200

București / ulei pe pânză / 50x100

București / ulei pe pânză / 130x200

București / ulei pe pânză / 100x120

București / ulei pe pânză / 120x100

Viata in Ferentari / ulei pe pânză / 100x120

Viata in Ferentari / ulei pe pânză / 65x195

Viata in Ferentari / ulei pe pânză / 65x195

Viata in Ferentari / ulei pe pânză / 115x162

Tuzla / ulei pe pânză / 115x162

Tuzla / ulei pe pânză / 115x162

Tuzla / ulei pe pânză / 90x163

Tuzla / ulei pe pânză / 65x195

Tuzla / ulei pe pânză / 115x162

Venetia / ulei pe pânză / 115x162

Venetia / ulei pe pânză / 115x162

Venetia / ulei pe pânză / 90x160

Venetia / ulei pe pânză / 150x200

Venetia / ulei pe pânză / 90x120

Balcic / ulei pe pânză / 115x162

Balcic / ulei pe pânză / 160x200

Balcic / ulei pe pânză / 160x200

Eforie / ulei pe pânză / 115x162

Eforie / ulei pe pânză / 115x162

Eforie Nord / ulei pe pânză / 90x130

Marina / ulei pe pânză / 65x195

Gabroveni / ulei pe pânză / 115x162

Aachen / ulei pe pânză / 11x162

Raport Urban / Expoziție personală la Palatul parlamentului / 2018 (cu Mihai Hurezeanu)

Raport Urban / Expoziție personală la Palatul parlamentului / 2018

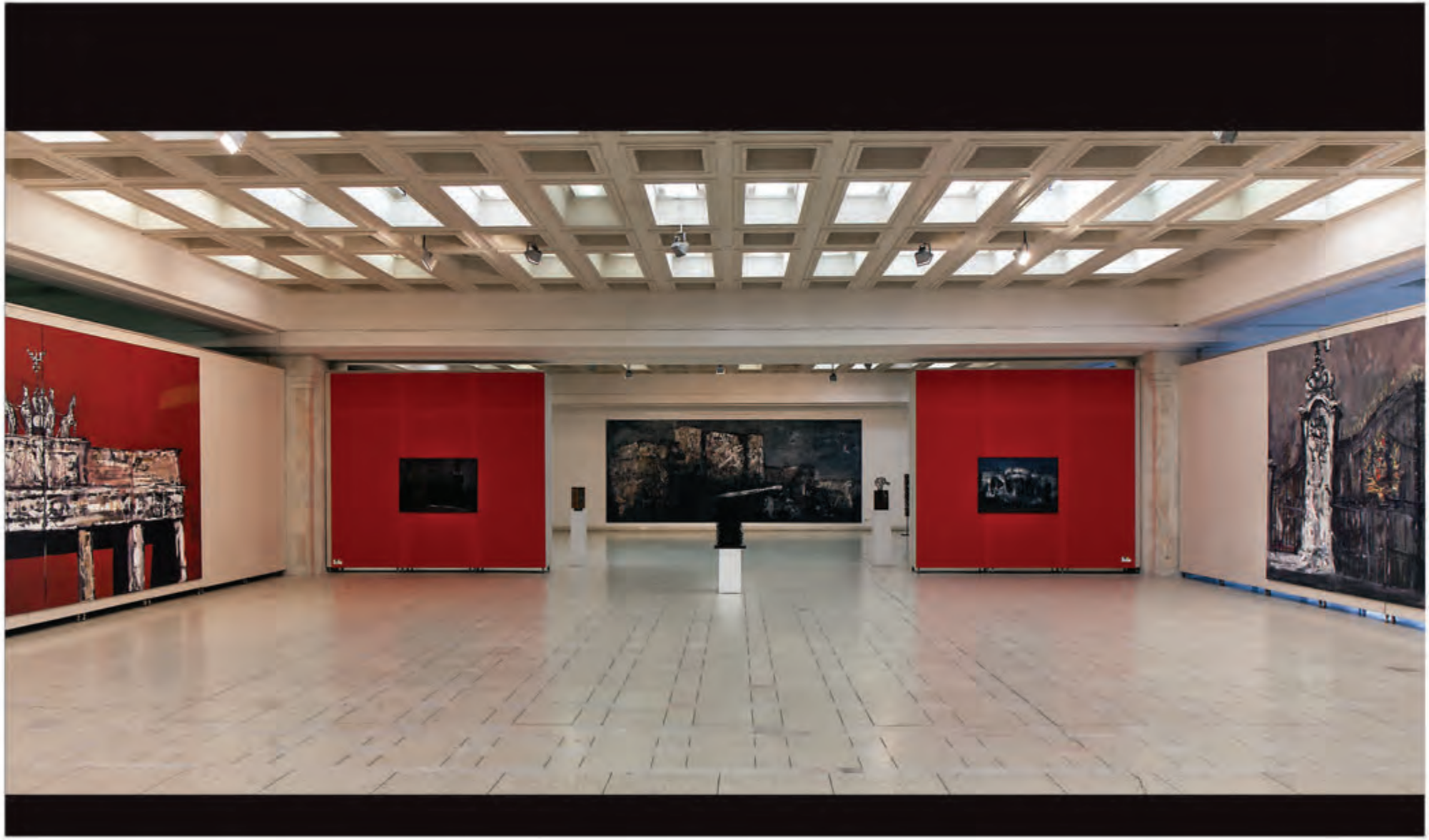

Raport Urban / Expoziție personală la Palatul parlamentului / 2018

Raport Urban / Expoziție personală la Palatul parlamentului / 2018

Raport Urban / Expoziție personală la Palatul parlamentului / 2018

Raport Urban / Expoziție personală la Palatul parlamentului / 2018

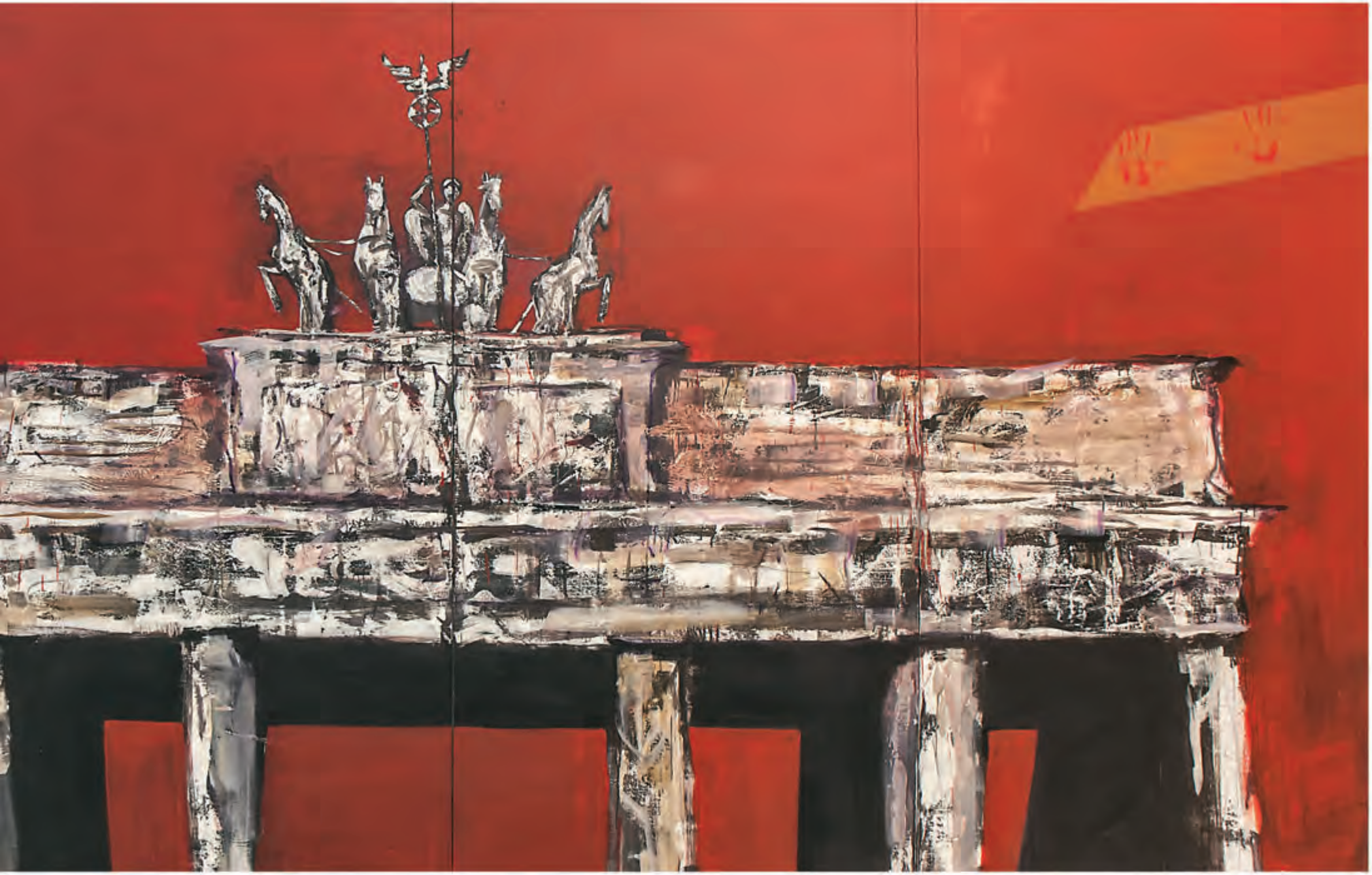

Brandenburger Tor / ulei pe pânză / 300x600

Buckingham Palace / ulei pe pânză / 300x600

Casa Poporului / Palatul Parlamentului / 300x750

White House / ulei pe pânză / 90x130

Piața Roșie / ulei pe pânză / 90x130

Siria 1 / ulei pe pânză / 162x115

Siria 2 / ulei pe pânză / 162x115

Dusseldorf / ulei pe pânză / 170x320

Dusseldorf / ulei pe pânză / 170x320

Dusseldorf / ulei pe pânză / 115x162

Dusseldorf / ulei pe pânză / 115x162

Cologne / ulei pe pânză / 170x320

Constanța 1, 2 / ulei pe pânză / 65x195

Londra / ulei pe pânză / 120x100

Londra / ulei pe pânză / 120x100

Paris Montmartre / ulei pe pânză / 160x200

de suflet 1, 2 / ulei pe pânză / 53x64

de suflet 3, 4 / ulei pe pânză / 53x64

Saint Denis / ulei pe pânză / 160x200

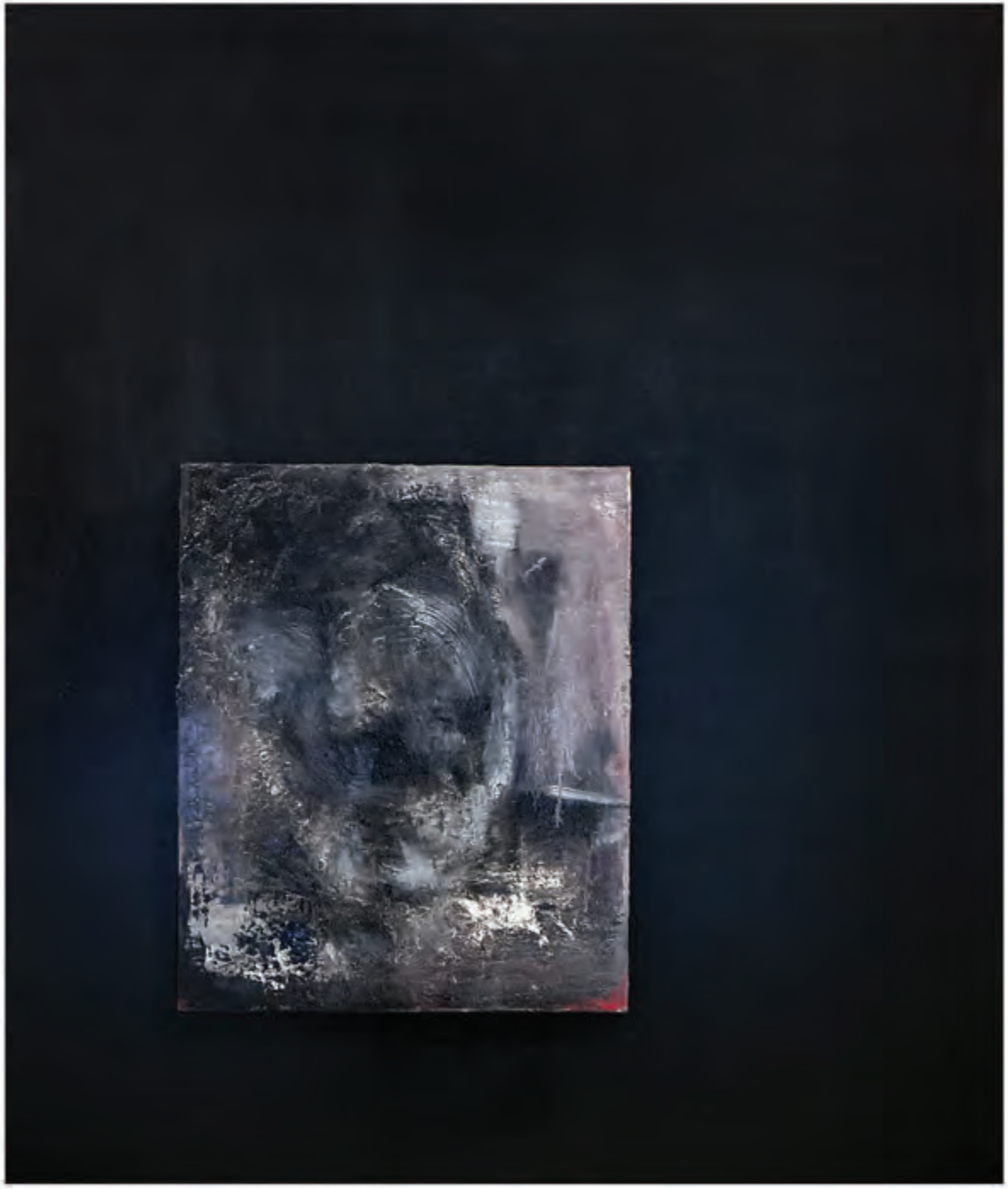

AUTOPORTRET

ARTHALLE

RAPORTORU

"In my paintings, I explore the urban landscape, which is the main character of the house. In all cultures, the house is the image of the soul's visible expression. The house has a history, a past that hides in each sign of its decadence, but it will pulse stronger in every shade of the facade's color, in every slip of the wall, as if its destiny fulfilling would be its non-being. The house has a human destiny. To the extent that it grows, ages, rises to the sky ...
The house is the INSIDE and the OUTSIDE. I live in it and I am a passenger.
Such a portrait - the way I conceive it - the house is a moment of a flowing that it contains as a whole.
My house paintings are not about their architectural beauty. Their beauty will reside in the surprising painting itself, which refuses, instinctively, even the handiest conventions."

RAPORT URBAN

Editura Centrului Naţional de Cultură a Romilor ISBN 978-606-94747-4-7